A-INSINÖÖRIT SUUNNITTELU OY
Puh. +358 207 911 888 | Y-tunnus 0211382-6 | ains.fi

atNorth Oy

Kouvola, Lossitien pohjoispuoli

Luontokartoitus
31.8.2025

SISÄLLYSLUETTELO

Tiivistelmä **2**

Abstract **2**

1 Johdanto **3**

2 Lähtötiedot ja menetelmät **4**

2.1 Selvitysalue 4

2.2 Menetelmät 7

3 Tulokset **7**

3.1 Havaitut lajit ja luontotyypit 7

3.2 Havaitut luontoarvot 10

4 Yhteenveto ja suositukset **11**

Lähteet **13**

Liite 1 Valokuvia selvitysalueelta **15**

Kansikuva: Näkymä selvitysalueen länsireunalta etelään 4.6.2025. Selvitysalueen lounaiskulmalla kasvoi rehevää suurruohoniittyä ja nuoria lehtipuita. Selvitysalueen eteläpuolella olevalle kiinteistölle rakentuu parhaillaan atNorthin datakeskus.

COPYRIGHT © A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Kaikki oikeudet pidätetään. Tätä asiakirjaa tai osaa siitä ei saa kopioida tai jäljentää missään muodossa ilman A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n antamaa kirjallista lupaa.

TIIVISTELMÄ

Tämän luontokartoituksen tarkoituksena oli selvittää millaista kasvillisuutta, luontotyyppejä ja luontoarvoja Kouvolan Myllykoskella, Lossitien pohjoispuolella sijaitsevalla kiinteistöllä 286-423-20-1 on. Selvitys tehtiin atNorth Oy:n tilauksesta. Selvityksessä hyödynnettiin erilaisia avoimia paikkatietoaineistoja ja aiempia luontoselvityksiä. Osana luontokartoitusta tehtiin selvitysalueelle 4.6.2025 maastokartoituskäynti.

Luontokartoituksen tuloksena saatiin selville, että selvitysalueella on joitain merkittäviä luontoarvoja. Selvitysalueen itäreunalla joen rannassa sijaitseva rantalehto ja -luhta arvoitiin erityisen tärkeäksi luontokohteeksi, joka tulisi säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena. Selvitysalueella havaittiin silmälläpidettävä lintulaji (NT) pensaskerttu. Havaitut luontoarvot tulee huomioida hankesuunnittelussa. Selvitysalueella esiintyvät rehevät suurruohoniityt, ruderaattialueet ja rehevät lehdot arvioitiin luonnon monimuotoisuutta tukeviksi kohteiksi, joiden arvoa heikentää haitallisen vieraskasvilajin komealupiinin runsas esiintyminen näillä alueilla. Haitallinen komealupiini tulisi hävittää selvitysalueelta ja sen leviäminen tulee estää.

ABSTRACT

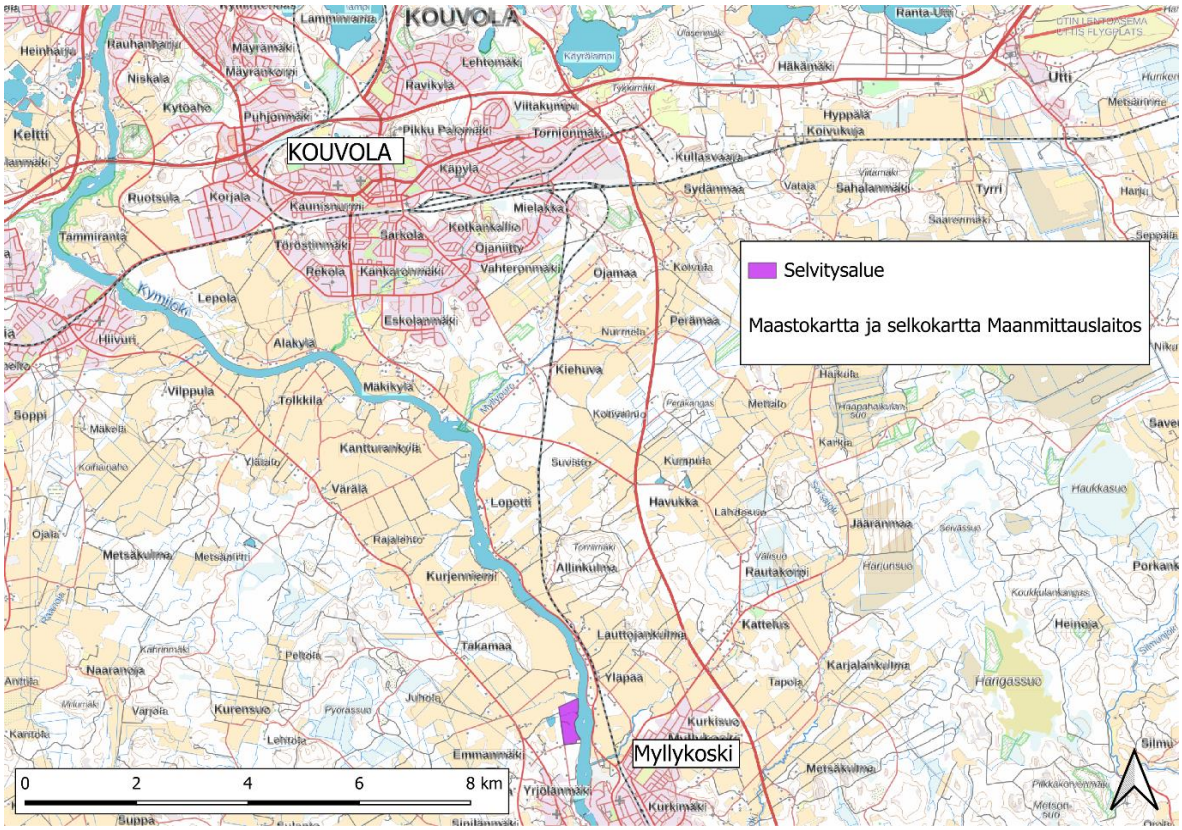
The purpose of this nature survey was to find out the vegetation, habitat types and natural values of the property 286-423-20-1 located in Myllykoski, Kouvola, north from Lossitie. The survey was carried out for atNorth Oy. The study utilized various open spatial data sets and previous nature surveys. As part of the nature study, a field survey was carried out in the project area 4.6.2025.

As a result of the study, it was found that the project area has some significant natural values. The riparian grove and the riverbank vegetation on the eastern edge of the project area were assessed as a particularly important natural site, which should be preserved as natural as possible. A nearly threatened (NT) bird species, whitethroat was observed in the project area. These natural values should also be taken into account in project planning. The lush tall grass meadows, ruderal areas and lush groves in the project area were assessed as sites supporting biodiversity, the value of which is weakened by the abundant occurrence of the invasive alien plant species, *Lupinus polyphyllos*, in these areas. The invasive alien species should be eradicated from the project area and its spread should be prevented.

1 JOHDANTO

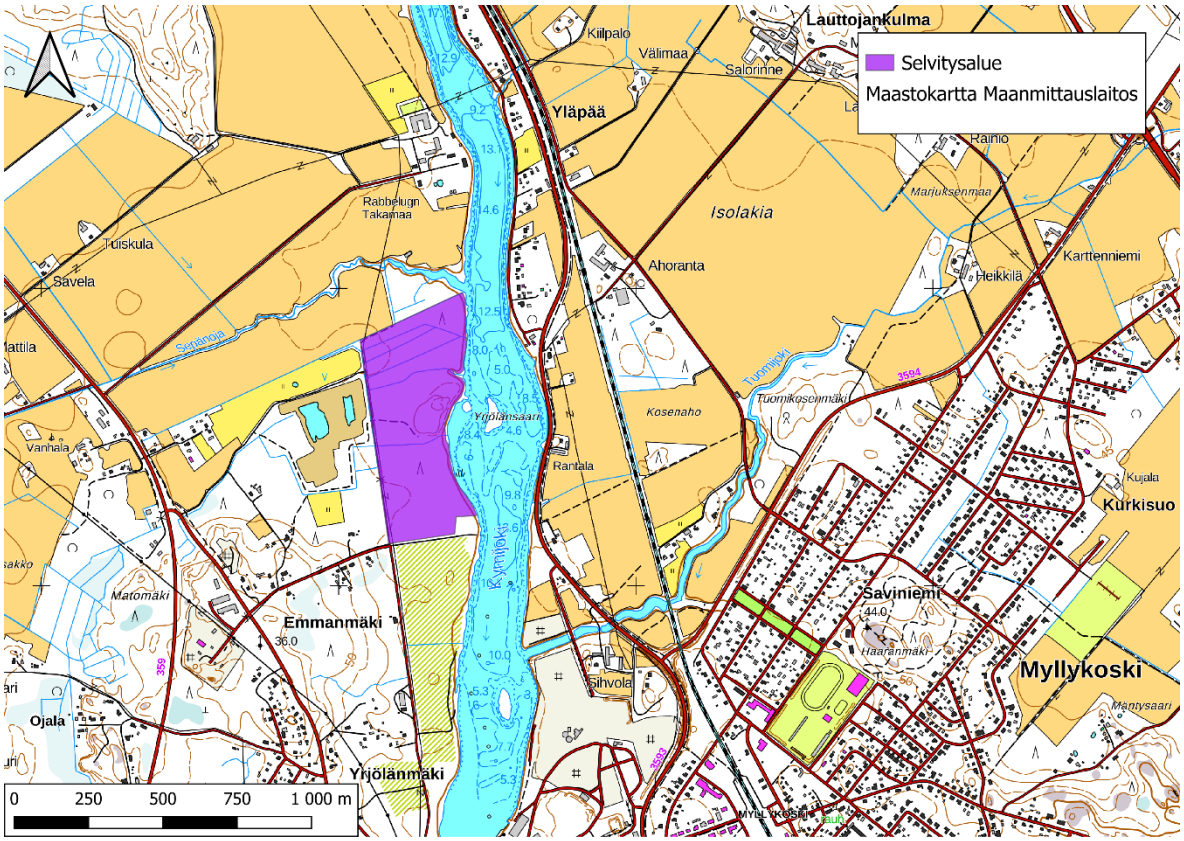
Tämä luontoselvitys on laadittu Kouvolassa, Myllykosken kaupunginosassa sijaitsevan kiinteistön numero 286-423-20-1 Lossitien pohjoispuolelle sijoittuvasta osasta. Kyseiselle kiinteistölle on suunnitteilla atNorthin datakeskus (Kouvola Myllykoski C). Luontoselvityksen tavoitteena oli kartoittaa kiinteistön alueella sijaitsevat luontotyypit, kasvillisuus ja mahdolliset hankesuunnittelussa huomioitavat luontoarvot. Kiinteistö on kooltaan noin 22 hehtaaria. (Kuvat 1 ja 2)

Selvityksen ovat laatineet A-Insinöörit Suunnittelu Oy:n luontoasiantuntija Kati Gürsönmez, vanhempi erikoissuunnittelija Jenni Kesulahti ja vanhempi suunnittelija Anni-Sofia Hammer. Maastokartoituksen selvitysalueella teki Kati Gürsönmez.

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti Kouvolassa. Selvitysalue sijaitsee Myllykosken kaupunginosassa noin 9,5 km Kouvolan kaupungin keskustasta eteläkaakkoon.

.

Kuva 2. Selvitysalueen sijainti Kouvolan Myllykoskella. Selvitysalueen koko on noin 22 ha ja se sijaitsee Kymijoen länsirannalla.

2 LÄHTÖTIEDOT JA MENETELMÄT

Lähtötietoina selvitysaluetta tarkasteltiin muun muassa maanmittauslaitoksen ilmakuva-aineiston, latvusmallien, sekä muiden saatavilla olevien paikkatietoaineistojen, kuten Suomen ympäristökeskuksen metsien monimuotoisuus (Zonation) -aineiston avulla. Lisäksi tarkasteltiin selvitysalueen läheisyydessä aiemmin tehtyjä lajihavaintoja Suomen Lajitietokeskuksen havaintopalvelussa. Selvitysalueen läheisyydessä on myös aiemmin tehty laajempi luontoselvitys, jonka tulokset otettiin huomioon selvityksen lähtötiedoissa (Luontoselvitys Kotkansiipi 2016).

2.1 SELVITYSALUE

Selvitysalue rajautuu etelässä Lossitiehen ja sen eteläpuolella sijaitsevaan kiinteistöön, jolle rakentuu parhaillaan datakeskus. Kaakossa selvitysalue rajautuu lisäksi pienialaiseen Kymijoen rannassa sijaitsevaan rakentamattomaan kiinteistöön 286-35-9903-8. Lännessä alue rajautuu pitkään, suoraan hiekkatiehen, jonka länsipuolella on jonkinlainen laaja maa-

ainestenotto- ja läjitysalue vesikuoppineen, muuta avointa aluetta, sekä lounaassa nuorta metsää. Pohjoisessa alue rajautuu ojaa pitkin peltoon, sekä metsäiseen alueeseen. Selvitysalueen koilliskulma tulee lähelle Kymijokea ja siihen laskevan Sepänojan suuta. Idässä selvitysalue rajautuu kiinteistörajaa pitkin Kymijoen rantaan ja rantametsään. Selvitysalueen kohdalla Kymijoessa sijaitsee Yrjölänsaari. (Kuva 3)

Koko selvitysalue on rakentamaton, eikä kiinteistöllä sijaitse lainkaan tiestöä länsireunaa pitkin kulkevaa kärrytietä lukuun ottamatta. Länsireunan kärrytietä myöden kulkee sähkölinja. Selvitysalueen lounaiskulman länsipuolella on myös omakotitalotontteja lähimmillään noin 68 metrin etäisyydellä selvitysalueesta, muutoin selvitysalueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta.

Pinnanmuodoiltaan selvitysalue on enimmäkseen tasaista, vanhaa peltoa. Alueen keskiosissa on jonkun verran kumpareita, jotka näyttävät historiallisten ilmakuvien perusteella syntyneen jonkinlaisen maanläjitystoiminnan seurauksena. Ilmakuvatarkastelun perusteella selvitysalue on osin puustoinen ja osin avoimempaa aluetta. Alueella on maastokartan perusteella muutamia ojia ja mahdollisia muita pienvesiuomia. (Maanmittauslaitos n.d., Vanhat kartat karttapalvelu)

Selvitysalue sijaitsee eteläboreaalisella metsäkasvillisuusvyöhykkeellä 2a, Lounaismaa (Maanmittauslaitos n.d). Maanmittauslaitoksen historiallisten ilmakuvien perusteella alueen puusto on enintään varttunutta, tai nuorempaa. Luonnonvarakeskuksen Puuston latvuspeittävyys, lehtipuut (%) 2021 –paikkatietoaineiston perusteella selvitysalueen pohjoisosa on havupuuvaltainen, kun taas muualla alueella kasvaa runsaasti myös lehtipuita (Suomen Metsäkeskus n.d.). Metsien monimuotoisuus –Zonation-aineistojen perusteella selvitysalueen metsä ei ole alueellisesti, eikä valtakunnallisesti arvioiden erityisen monimuotoista ja lahopuupotentiaali on verraten alhainen (Maanmittauslaitos n.d., Mikkonen ym. 1018, Mikkonen ym. 2023).

Selvitysalueen kallioperä on rapakivigraniittia ja maaperä savea ja täytemaata. Selvitysalueella ei sijaitse arvokkaita geologisia muodostumia, eikä myöskään happamia sulfaattimaita, tai mustaliuskeita. (Maanmittauslaitos n.d.; Maaperä 1:200 000, Kallioperä 1:200 000 –GTK, Suomen ympäristökeskus n.d.)

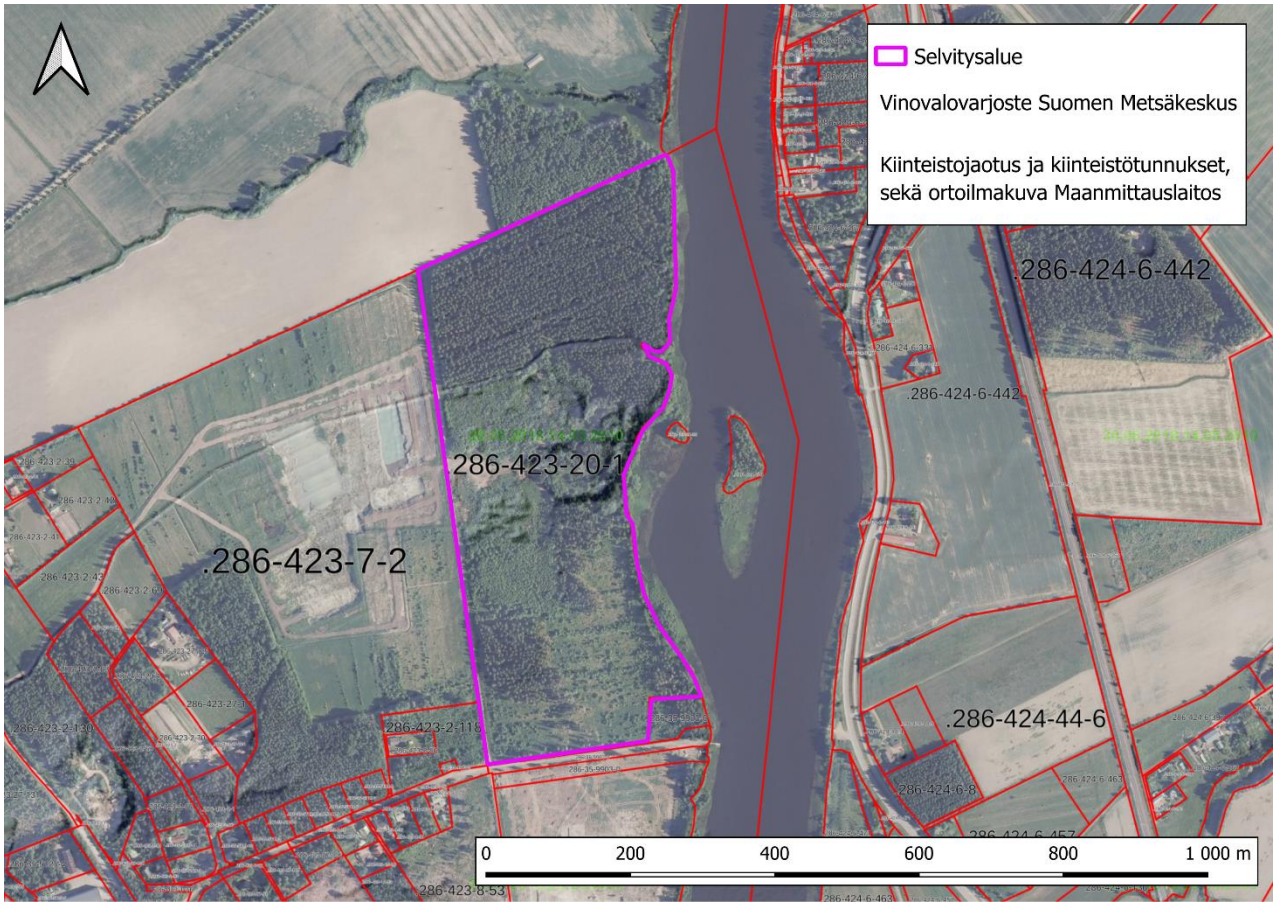
Selvitysalue ei sijaitse luonnonsuojelualueella, eikä suojelualueen välittömässä läheisyydessä (Syke n.d.). Lähtötietojen mukaan selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Suomen Metsäkeskus 2025), eikä vesilaissa (587/2011) mainittuja luontotyyppejä (11 §). Selvitysalue ei myöskään sijaitse luokitellulla pohjavesialueella (Syke n.d.). Lähin luokiteltu pohjavesialue (Takamaa, luokka 1) sijaitsee noin 2,3 km etäisyydellä selvitysalueelta länteen.

Selvitysalueelta ei ole tiedossa uhanalaisten, rauhoitettujen, tai muutoin huomioitavien eliölajien havaintoja. Selvitysalueen läheisyydestä Kymijoesta on havainto saukosta (*Lutra lutra,* luontodirektiivin liitteet II ja IV) vuodelta 2016, sekä uhanalaisesta viirusurviaisesta (*Ephemera lineata* VU) vuodelta 2001 (Suomen Lajitietokeskus 2025). Aiemmassa luontoselvityksessä selvitysalueen tuntumassa oli havaittu olevan muun muassa hyönteis-, ja

lintulajistoltaan arvokasta ja kasvistoltaan monipuolista luhtaa, sekä liito-oravalle sopivaa metsää (Luontoselvitys Kotkansiipi 2016).

Selvitysalueen itärajalla virtaava Kymijoki on (LuTu-luokituksen mukaan) erittäin suuri joki, joka on luontotyyppinä Suomessa viimeisimmän arvioinnin mukaan äärimäisen uhanalainen (CR) (Suomen ympäristökeskus n.d.). Kymijoesta ja sen rantamilta on aiempia havaintoja suojelluista ja uhanalaisista eliölajeista (Luontoselvitys Kotkansiipi 2016), mutta havainnoista yksikään ei ole selvitysalueelta. Suomen ympäristökeskuksen Tulvavaara-aineiston mukaan selvitysalueen itäreunan Kymijoen ranta kuuluu osin kapealti tulvavaara-alueeseen (Maanmittausalaitos n.d.).

Selvitysalue kuuluu kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisema-alueeseen Kymijokilaakson kulttuurimaisema (VAM060055). Lisäksi alueen koilliskulma kuuluu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön Anjalan historiallinen ympäristö (RKY-alue 1207). Hankelueella ei sijaitse tietojen mukaan kiinteitä muinaisjäännöksiä. (Maanmittauslaitos n.d., Syke n.d.)

Kuva 3. Selvitysalue ja kiinteistöjaotukset ilmakuvassa tarkasteltuna. Lisäksi kuvassa vinovalovarjoste maaperän pinnanmuotojen tarkastelua varten.

2.2 MENETELMÄT

Lähtötietoaineistojen kokoamisen ja tarkastelun lisäksi selvitysalueelle tehtiin maastokartoitus 4.6.2025. Maastokartoituksessa selvitysalue kierrettiin jalkaisin läpi havainnoiden alueen kasvillisuutta, luontotyyppejä ja luontoarvoja. Inventoinnin yhteydessä havainnoitiin myös mahdollisia merkkejä luontodirektiivin IV-liitteen lajeista liito-oravasta (*Pteromys volans)* ja lajille sopivista elinympäristöistä. Menetelmänä käytettiin liito-oravan ulostepapanoiden havainnointia, joka on yleisesti käytössä oleva menetelmä (Ympäristöministeriö 2017). Hankesuunnittelussa huomioitavat luontoarvot merkittiin kartalle ja huomioitavat lajihavainnot merkittiin muistiin paikkatietona matkapuhelimen paikkatietosovelluksella. Lisäksi kartalle kuvioitiin selvitysalueen luontotyypit (LuTu-luokittelu) ja kuljettu reitti. Sää oli maastokäynnin aikana poutainen ja ajankohta kasvillisuuden, sekä liito-oravan havainnointiin sopiva.

3 TULOKSET

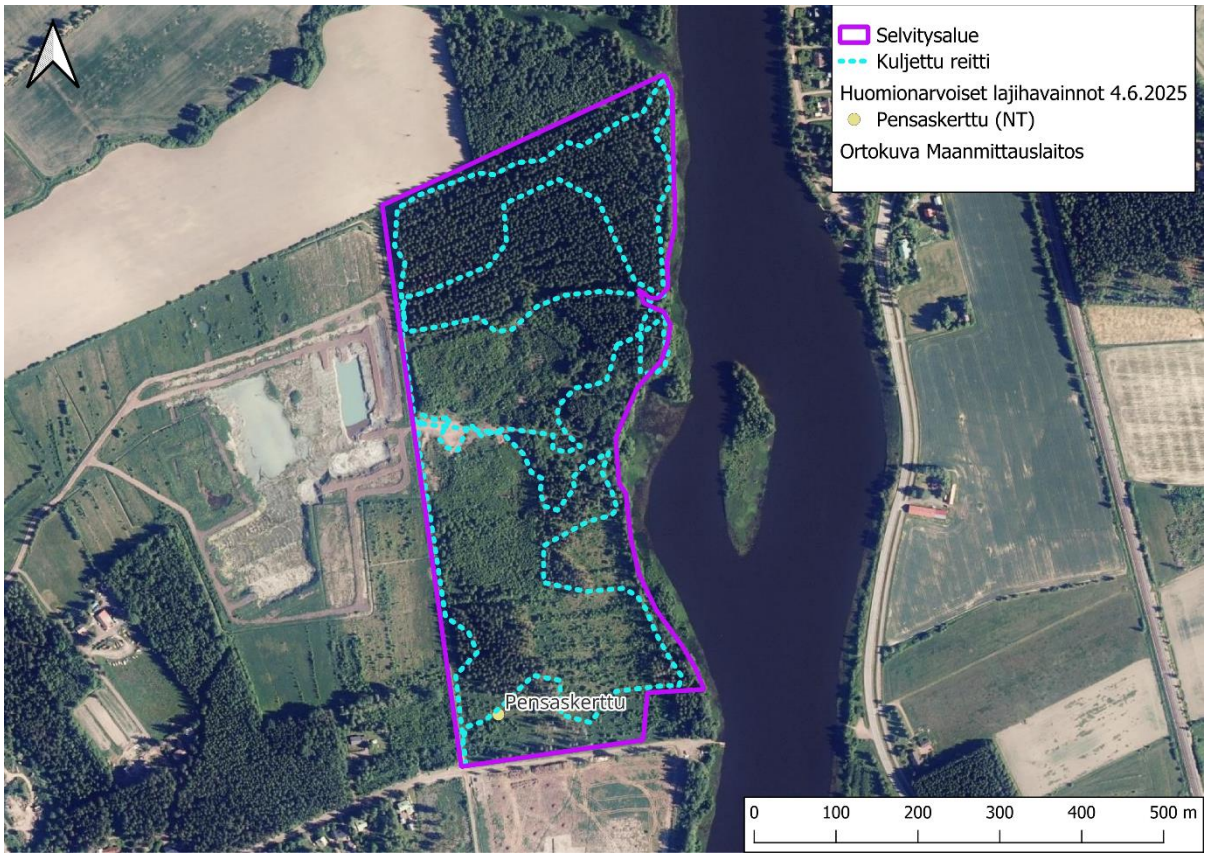
Lossitien pohjoispuolelle tehdyssä maastokartoituksessa havaittiin selvitysalueella joitakin merkittäviä luontoarvoja. Luontoarvot keskittyvät pitkälti selvitysalueen itärajalla sijaitsevaan rantalehtoon. Lisäksi selvitysalueella tehtiin havainto yhdestä silmälläpidettävästä lintulajista. Valtaosassa selvitysaluetta luontoarvot todettiin kuitenkin vähäisiksi.

3.1 HAVAITUT LAJIT JA LUONTOTYYPIT

Selvitysalueella tehtiin yksi kuulohavainto rauhoitetusta, silmälläpidettävästä (NT) lintulajista pensaskertusta (*Sylvia communis*) (Suomen ympäristökeskus n.d.). Havainto tehtiin selvitysalueen lounaiskulmalta, missä on hakkuuaukiolle noussutta rehevää niittyä ja matalia lehtipuita. Selvitysalueella ei havaittu muita uhanalaisia, silmälläpidettäviä, tai rauhoitettuja eliölajeja, eikä myöskään merkkejä liito-oravasta. (Kuva 4)

Alueen putkilokasvilajisto koostuu pääosin tavanomaisista rehevän niityn, joutomaiden ja lehtojen lajeista. Selvitysalueen länsireunalla kulkevan hiekkatien varressa, sekä entisen maanläjitysalueen paahteisilla mineraalimaakasoilla kasvoi jonkin verran nykyään harvinaisille kuiville niityille (Suomen ympäristökeskus n.d.) ominaista lajistoa, kuten mäkiarhoa (*Arenaria serpyllifolia*). Lehtolajisto keskittyi rantalehtoon, sekä alueen keskiosan läjitysmaalle nousseeseen lehtipuuvaltaiseen rehevään lehtoon. Kuusivaltaisen talousmetsän alueilla kenttäkerroksen lajisto oli jokseenkin harvaa ja epätyypillistä, mikä johtuu voimakkaasta ihmistoiminnan vaikutuksesta (tehometsätalous, maanläjitys, vanha peltomaa).

Selvitysalueella havaittiin runsaasti haitallista vieraskasvilajia komealupiinia (*Lupinus polyphyllos*). Komealupiinia kasvoi erityisen paljon selvitysalueen eteläosan avoimilla ja puoliavoimilla alueilla, mutta kasvi oli levinnyt osin jo myös puustoisille alueille. Muista vieraskasvilajeista tavattiin koko alueella paimenmataraa (*Galium album*), sekä alueen keskiosissa jonkin verran terttuseljaa (*Sambucus racemosa*).

Kuva 4. Maastokartoituksessa kuljettu reitti ja tärkeimmät lajihavainnot.

Selvitysalueen itäreunalla Kymijoen rannassa kasvavan varttuneen, paikoin runsasravinteisen ja paikoin keskiravinteisen sekapuustoisen lehdon todettiin olevan luontoarvoiltaan merkittävä. Arvoa nostaa rantalehdon vaihettuminen rannassa rantaluhdaksi. Vaikka rantaluhta sijaitsee enimmäkseen selvitysalueen itärajan ulkopuolella, on huomioitava, että rantalehto ja -luhta muodostavat yhdessä tärkeän ekologisen käytävän. (Kuva 5)

Rannan rehevässä lehdossa kasvoi varttunutta lehtipuustoa, kuten haapaa, raitaa, tuomea, koivuja, pihlajaa ja harmaaleppää. Kenttäkerroksessa runsaita olivat vuohen- ja koiranputki, kyläkellukka, nokkonen, vadelma, linnunkaali, metsäkurjenpolvi, kielo, ahomansikka ja nurmitädyke. Lisäksi esiintyi mm. tammen taimia, vaahteraa, aho-orvokkia, kevätleinikkejä, käenleinikkejä, rönsyleinikkiä, karhunputkea, lehväsammalia ja ojakellukkaa. Osin rantalehto oli havupuuvaltaisempaa ja paikoin keskiravinteista (Hotanen ym. 2018). Paikoin esiintyi kookkaita haapoja ja koivuja, kun taas selvitysalueen koilliskulmalla kasvoi noin nelikymmenvuotiaita (istutettuja) kontortamäntyjä. Lehdossa lauloivat lehtokerttu, mustapääkerttu, tiltaltti, pajulintu ja peippo. Rantalehdossa esiintyi paikoin huomattavasti muuta selvitysaluetta enemmän lahopuuta.

Rantaluhdassa kasvoi ainakin järvikortetta, suursaroja, terttualpia, ranta-alpia, järviruokoa, vehkaa, rentukkaa, mesiangervoa, hiirenporrasta, keltakurjenmiekkaa, raatetta, rönsyleinikkiä, nokkosta, pajuja, vesihierakkaa, korpikastikkaa, rantamataraa, leveäosmankäämiä, mustaherukkaa, luhtalemmikkiä, myrkkykeisoa, suoputkea, luhtavuohennokkaa ja luhtamataraa.

Muilta osin kaikki selvitysalueen luontotyypit olivat luontoarvoiltaan vähäisempiä ja voimakkaan ihmistoiminnan vaikutuksen alaisia. Selvitysalueen pohjoisosassa, sekä osassa alueen eteläosaa on vanhalla peltomaalla kasvavaa varttunutta talousmetsää, jossa on hyvin niukalti lahopuuta. Tasarakenteinen, kuusivaltainen metsä on tunnistettavissa lehdoksi, vaikkakin kenttäkerroksen kasvillisuus on enimmäkseen erittäin harvaa ja osin epätyypillistä millekään luontaiselle metsäluontotyypille (esimerkiksi voikukat yleisiä, paikoin myös peltokorte ja komealupiini). Ojitukset ovat kuivattaneet metsän pohjaa, mutta erityisesti pohjoisreunalla on tästä huolimatta pieniä kosteita, korpimaisia alueita. Lehdoille ominaista lajistoa olivat näillä metsäalueilla esimerkiksi oravanmarja, ahomansikka, rönsyleinikki, linnunkaali, karhunputki, nurmitädyke ja kevätleinikki. Paikoin kasvoi metsäalvejuurta ja metsäimarretta, kosteammilla paikoilla myös esim. hiirenporrasta, metsäkortetta ja suo-ohdaketta. Varvut, kuten mustikka ja puolukka puuttuivat lähes kokonaan. Sammalista runsaimpia olivat metsäkerrossammal, seinäsammal ja metsäliekosammal.

Selvitysalueen keskiosan muuta maastoa hieman korkeammilla kohdilla entisellä maanläjitysalueella oli rehevää, runsasravinteista lehtipuuvaltaista lehtoa, jota laikuttivat pienet, niittymäiset, rehevät aukiot. Alueella oli jonkin verran vanhaa metalli- ja muuta sekalaista jätettä. Erilaisista maalajitteista koostuvat kumpareet ja vallit, sekä niiden väliset notkelmat olivat yhä monin paikoin havaittavissa. Alueella kasvoi sekä lehtojen, että rehevien niittyjen lajeja, kuten vuohenputkea, maitohorsmaa ja nokkosta, poimulehtiä, koiranheinää, sekä vieraslaji komealupiinia. Rantalehtoon vaihettuva, itään laskeutuva rinne oli erityisen rehevä ja siksi vaikeakulkuinen.

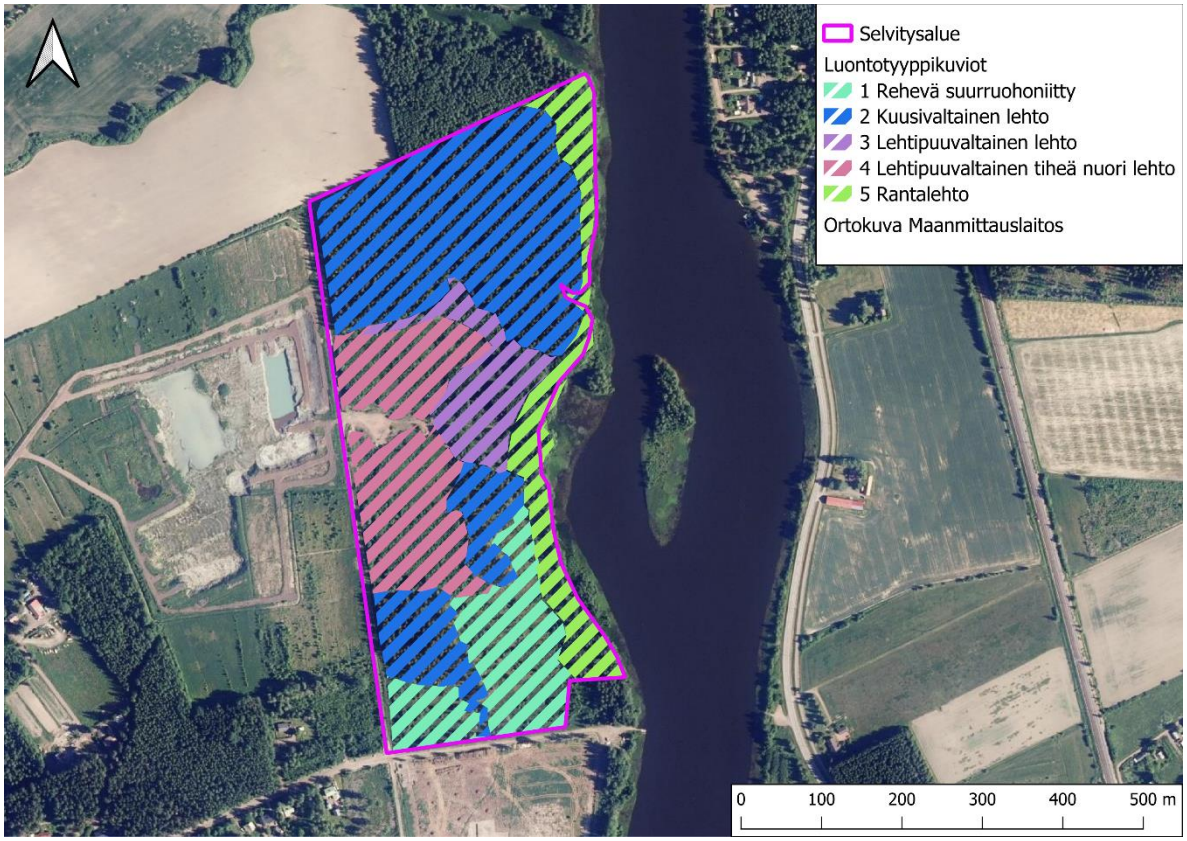
Rehevän lehdon ja selvitysalueen länsilaidan väliin, niin ikään entiselle maanläjitysalueelle on kasvanut erittäin tiheä, nuori, lehtipuuvaltainen viidakko nuoria koivuja ja pajuja, sekä muita lehtipuita. Viidakon pohjalle oli varsinkin pohjoispuoliskolla, ojan ja hiekkakentän välisellä alueella kertynyt pintavettä. Alueelle on myös joissain vanhoissa kartoissa (Vanhat kartat Suomi n.d.) merkitty vesikuoppia. Tiheän viidakon ja harvan, varttuneen kuusikon rajalla, nuoremman tiheikön lounaisrajoilla oli kasattu huomattavia määriä vanhaa sekalaista, osin jo tunnistamatonta jätettä. Jätekasat olivat sammaloituneet ja metsittyneet.

Selvitysalueen eteläpuoliskolla on laajalti rehevää suurruohoniittyä, joka on osin kosteaa ja osin kuivempaa. Niitty on syntynyt hakkuuaukioille ja on suurelta osin enää puoliavoin ja metsittymässä. Näillä alueilla kasvoi runsaasti muun muassa komealupiinia, nurmipuntarpäätä, paimenmataraa, koiranheinää, metsäkurjenpolvea, aitovirnaa, hiirenvirnaa, nokkosta, niitty- ja rönsyleinikkiä, koiranputkea, pelto-ohdaketta, peltovalvattia, niittysuolaheinää ja pujoa. Kuivemmilla kohdin ja länsireunan hiekkatien pientareilla kasvoi myös esim. särmäkuismaa, pukinpartaa, ketohärkkiä, ahdekaunokkia, puna-apilaa, alsikeapilaa, päivänkakkaraa, pietaryrttiä, vuohenkelloa, ahosuolaheinää, siankärsämöä ja hietakastikkaa.

Maastokartalle merkityistä kahdesta vanhemmasta pienvesiuomasta etelänpuolimmainen on umpeutuva vanha oja, joka ei ole enää kokonaan selkeästi havaittavissa maastossa. Pohjoisempana virtaava uoma puolestaan on hiljan perattu kaivinkoneella syväksi ja suoraksi ojaksi. Uoma näkyy toisen ojan tavoin jo hyvin vanhoissa kartoissa (Vanhat kartat Suomi n.d.). Luonnontilaisen kaltainen pienvesi niistä ei kumpikaan ole, eikä näin ollen myöskään

vesiluontotyyppi. Pohjoisen puoleisen ojan suussa on kuitenkin rehevää, runsasravinteista ja -lajista lehtoa ja luhtaa, joilla on selkeitä luontoarvoja. Aivan pohjoisosassa sijaitsevat ojat ovat uudempia.

Selvitysalueen länsireunaa pitkin kulkeva hiekkatie, ja siitä entiselle maanläjitysalueelle selvitysalueen keskiosaan erkaneva hiekkainen, paljaan mineraalimaan alue muodostavat eräänlaisen ruderaattiympäristön, jota ei voida pitää varsinaisena luontotyyppinä, mutta jolla on silti joitain luontoarvoja. Erityisesti paahteisilla mineraalimaakasoilla, sekä aurinkoisilla pientareenpätkillä kasvoi kuiville ja tuoreille niityille tyypillistä, harvinaistuvaa kasvillisuutta (mäkiarho, ahopukinjuuri, päivänkakkara, viuhkokeltanot, metsäapila, ahdekaunokki). Nämä ihmistoiminnan seurauksena syntyneet paahdealueet saattavat olla tärkeitä harvinaiseksi käyneille paahdeympäristöjen kasvi- ja hyönteislajeille, vaikkakaan mitään huomionarvoisia putkilokasvilajeja ei niittylajiston lisäksi havaittu.

Karttakuva 5. Selvitysalueen luontotyypit kuvioituna kartalle.

3.2 HAVAITUT LUONTOARVOT

Selvitysalueella havaitut luontoarvot arvotettuna suositellun käytännön (Mäkelä & Salo) mukaisesti:

Arvoluokka 1. Lainsäädännöllä turvatut kohteet: Ei kohteita selvitysalueella.

Arvoluokka 2. Erityisen tärkeät kohteet: Rantalehto ja -luhta. Kymijoen rannan lehto ja luhta muodostavat harvinaisen ja arvokkaan kokonaisuuden ja tärkeän ekologisen käytävän. Tuoreet, runsasravinteiset lehdot ovat Suomessa luontotyyppinä erittäin uhanalaisia (EN). Rantalehdolla on todennäköisesti merkitystä liito-oravan (*Pteromys volans,* VU, luontodirektiivin liitteet II ja IV) kulkuväylänä ja potentiaalisena elinympäristönä, saukon (*Lutra lutra*, Luontodirektiivin liitteet II ja IV) mahdollisena elinympäristönä, lepakoiden (luontodirektiivin liite IV) potentiaalisena päiväpiilopaikkoina, sekä useiden hyönteis- ja lintulajien elinympäristönä. Rantaluhta puolestaan on potentiaalinen uhanalaisten ja rauhoitettujen hyönteisten, viitasammakon (*Rana arvalis,* Luontodirektiivin liite IV), sekä esimerkiksi uhanalaisen, rauhoitetun lietetattaren (*Persicaria foliosa,* EN, luontodirektiivin liitteet II ja IV*)* potentiaalisena elinympäristönä, ja saukon elinympäristönä. Kymijoki on luontotyyppinä äärimmäisen uhanalainen (CR) erittäin suuri joki. HUOM! Rantalehto on luontodirektiivin liitteen IV lajien potentiaalisena kulku- ja siirtymäreittinä lähellä arvoluokkaa 1.

Arvoluokka 3. Monimuotoisuutta tukevat kohteet: Ei kohteita selvitysalueella.

Arvoluokka 4. Monimuotoisuutta tukevat kohteet: Selvitysalueella esiintyvät ruderaatit, rehevät niityt ja lehdot ja niiden muodostama mosaiikki. Myös selvitysalueella havaitun, silmälläpidettävän (NT) pensaskertun elinympäristö. Niityt ja muut puoliavoimet elinympäristöt, myös uuselinympäristöt, kuten ruderaattialueet voivat olla arvokkaita kasvi-, lintu- ja hyönteislajistoltaan ja tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta. Selvitysalueella näitä arvoja heikentää haitallisen vieraslajin komealupiinin runsaus ja paikoin roskaantuminen.

4 YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Selvitysalueella ei esiinny luonnonsuojelulailla (9/2023) suojeltuja luontotyyppejä (64 §). Selvitysalueella ei sijaitse metsälain 10 § erityisen tärkeitä elinympäristöjä, eikä vesilailla (587/2011) suojeltuja luontotyyppejä (11 §).

Selvitysalueen metsät eivät sisälly luontodirektiivin luontotyyppiin boreaaliset luonnonmetsät (9010), sillä alueen metsä ei ole vanhaa, eikä luonnontilaista, eikä se myöskään ole syntynyt luontaisesti metsäpalon jälkeen. Selvitysalueen metsä on enimmäkseen kasvatusmetsää, jossa on vain niukalti lahopuuta, eikä erityisiä monimuotoisuusarvoja. Myöskään alueen reheviä, lehtipuuvaltaisia lehtoja ei voida pitää luonnontilaisen kaltaisena boreaalisena lehtona (direktiivin luontotyyppi 9050), vaan ne ovat muotoutuneet selkeästi ihmistoiminnan vaikutuksen alaisina ja niiden maaperä ja lajisto on osin epätyypillistä luontaisille lehdoille. Rannan runsaasti lahopuuta ja järeitä lehtipuita sisältävä tuore ja osin kostea, luhtaan vaihettuva lehto on myös ihmisvaikutteinen, mutta luonnontilaa lähestyvä, ja se voi ainakin osin sisältyä direktiivin luontotyyppiin 9050 boreaaliset lehdot. (Airaksinen & Karttunen 2001)

Alueen rehevät suurruohoniityt eivät ole lajistoltaan erityisen arvokkaita, eivätkä lukeudu myöskään perinteisesti hoidettuihin perinnebiotooppeihin. Niittyalueilla on arvoa alueen hyönteislajistolle, mutta merkitys on heikentynyt komealupiinin runsauden vuoksi.

Selvitysalueella ei ole havaittu uhanalaisten, rauhoitettujen, tai muutoin huomionarvoisten kasvilajien esiintymiä. Selvitysalueelta ei ole tiedossa muitakaan uhanalaisten eliölajien havaintoja.

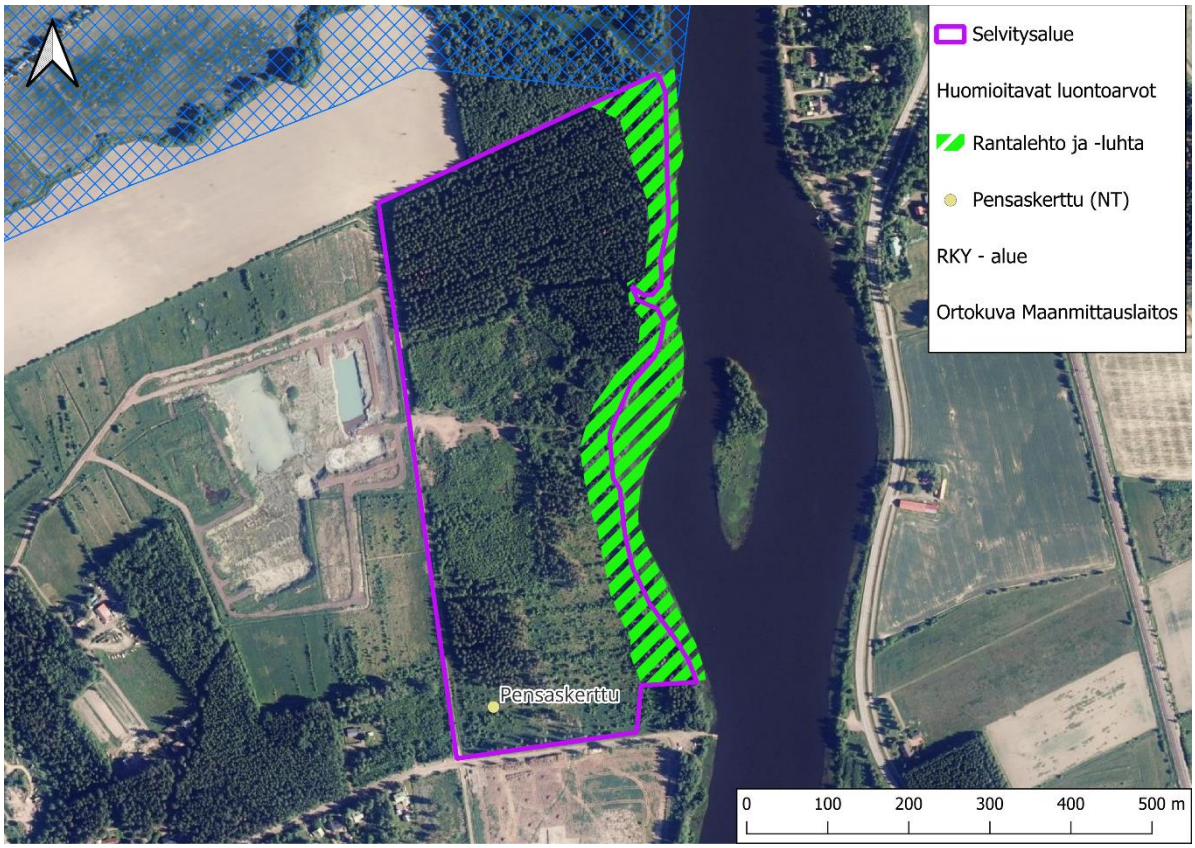
Selvitysalueelta tehtiin yksi havainto silmälläpidettävästä pensaskertusta (*Sylvia communis,* NT). Mahdollinen puuston ja pensaston raivaus tulisi hankesuunnittelussa ajoittaa lintujen pesimäajan ulkopuolelle. (Kuva 6)

Selvitysajan puitteissa ei ollut mahdollista havainnoida kaikkia eliöryhmiä, eikä ajankohta ollut myöskään sopiva kaikkien lajien kartoitukseen (esimerkiksi saukko ja viitasammakko). Selvitysalueen lähistöltä on aiemmin tehty havainnot luontodirektiivin IV-liitteen tiukasti suojellusta lajista saukosta ja uhanalaisesta viirusurviaisesta (VU) (Suomen Lajitietokeskus 2025). Hankesuunnittelussa tulisi välttää kaikkia sellaisia toimia, jotka voisivat vaarantaa Kymijoen luonnontilaa, mukaan lukien joen rantavyöhykkeen puusto ja kasvillisuus.

Selvitysalueen itäreunan rantalehdon ja -luhdan katsotaan olevan arvokas kokonaisuus ja ekologinen käytävä. Tuoreet, runsasravinteiset lehdot ovat Suomessa luontotyyppinä erittäin uhanalaisia (EN). Rantalehdolla on todennäköisesti merkitystä liito-oravan (*Pteromys volans,* VU, luontodirektiivin liitteet II ja IV) kulkuväylänä ja potentiaalisena elinympäristönä, saukon (*Lutra lutra*, Luontodirektiivin liitteet II ja IV) mahdollisena elinympäristönä, lepakoiden (luontodirektiivin liite IV) potentiaalisena päiväpiilopaikkoina, sekä useiden hyönteis- ja lintulajien elinympäristönä. Rantaluhta on potentiaalinen uhanalaisten ja rauhoitettujen hyönteisten, viitasammakon (*Rana arvalis,* Luontodirektiivin liite IV), sekä esimerkiksi uhanalaisen, rauhoitetun lietetattaren (*Persicaria foliosa,* EN, luontodirektiivin liitteet II ja IV*)* potentiaalisena elinympäristönä, ja saukon elinympäristönä. Huomioiden myös rannan läheisten alueiden tulvariski, on erittäin suositeltavaa jättää Kymijoen rantavyöhykkeen lehto ja luhta koko selvitysalueen pituudelta mahdollisimman luonnontilaisiksi. (Kuva 6)

Selvitysalueella esiintyy runsaana haitallista vieraskasvilajia komealupiinia (*Lupinus polyphyllos*). Hankesuunnittelussa ja mahdollisessa toteutuksessa tulee varmistaa, ettei lajin leviäimiä kulkeudu selvitysalueen ulkopuolelle ja myös lajin leviäminen selvitysalueen sisällä tulee estää. Haitallisena vieraslajina komealupiini tulisi hävittää kokonaan selvitysalueelta. (EU:n vieraslajiasetus1143/2014, kansallinen vieraslajilaki 1709/2015 sekä 1725/2015, Laki vieraslajien aiheuttamien riskien hallinnasta 1709/2015).

Saatavilla olevien tietojen mukaan (Syke n.d.) selvitysalueen koilliskulma kuuluu valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön (RKY-alue Anjalan historiallinen ympäristö). Selvitysalue kuluu myös kokonaisuudessaan valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisema-alueeseen Kymijokilaakson kulttuurimaisema. Molemmat seikat tulee huomioida hankesuunnittelussa.

Kuva 6. Selvitysalueella havaitut hankesuunnittelussa huomioitavat luontoarvot.

LÄHTEET

Airaksinen, O. & Karttunen, K., 2001. Natura 2000 -luontotyyppiopas 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskus. http://hdl.handle.net/10138/41087

EU:n vieraslajiasetus (1143/2014). L_2014317FI.01003501.xml

Hotanen, J-P., Nousiainen, H., Mäkipää, R., Reinikainen, A. & Tonteri, T., 2018. Metsätyypit –kasvupaikkaopas. Luonnonvarakeskus. Metsäkustannus Oy.

Kansallinen vieraslajilaki 1709/2015 sekä 1725/2015. Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta | 1709/2015 | Suomen säädöskokoelma | Finlex

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta. Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta | 1709/2015 | Suomen säädöskokoelma | Finlex

Luonnonsuojelulaki 9/2023. Luonnonsuojelulaki | 9/2023 | Suomen säädöskokoelma | Finlex

Maanmittauslaitos, n.d. Paikkatietoikkuna. Paikkatietoikkuna

Metsälaki 1093/1996. Metsälaki | 1093/1996 | Lainsäädäntö | Finlex

Mikkonen, N., Leikola, N., Lahtinen, A., Lehtomäki, J. & Halme, P., 2018. Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet Suomessa - Puustoisten elinympäristöjen monimuotoisuusarvojen Zonation-analyysien loppuraportti. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 9/2018. Monimuotoisuudelle tärkeät metsäalueet Suomessa - Puustoisten elinympäristöjen monimuotoisuusarvojen Zonation-analyysien loppuraportti

Mikkonen, N., Leikola, N., Lehtomäki, J., Halme, P. & Moilanen, A. 2023. National high-resolution conservation prioritisation of boreal forests. Forest Ecology and Management 541(121079): 13. https://doi.org/10.1016/j.foreco.2023.121079

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43 | 2023. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-5640-3

Suomen Lajitietokeskus, 2025. Laji.fi -havaintopalvelu. Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. http://tun.fi/HBF.109615 (haettu 26.8.2025), Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. http://tun.fi/HBF.109619 (haettu 26.8.2025), Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. http://tun.fi/HBF.109618 (haettu 26.8.2025).

Suomen Metsäkeskus, n.d. Avoin metsä- ja luontotieto. Avoin metsä- ja luontotieto | Metsäkeskus

Suomen ympäristökeskus, n.d. Luontotyyppien Punaisen kirjan verkkopalvelu. Etusivu - Luontotyyppien uhanalaisuus

Syke n.d. Suomen ympäristökeskuksen avoimet rajapinnat. Avoimet rajapinnat

Vanhat kartat karttapalvelu. Vanhat kartat - Suomi

Vesilaki 587/2011. Vesilaki | 587/2011 | Lainsäädäntö | Finlex

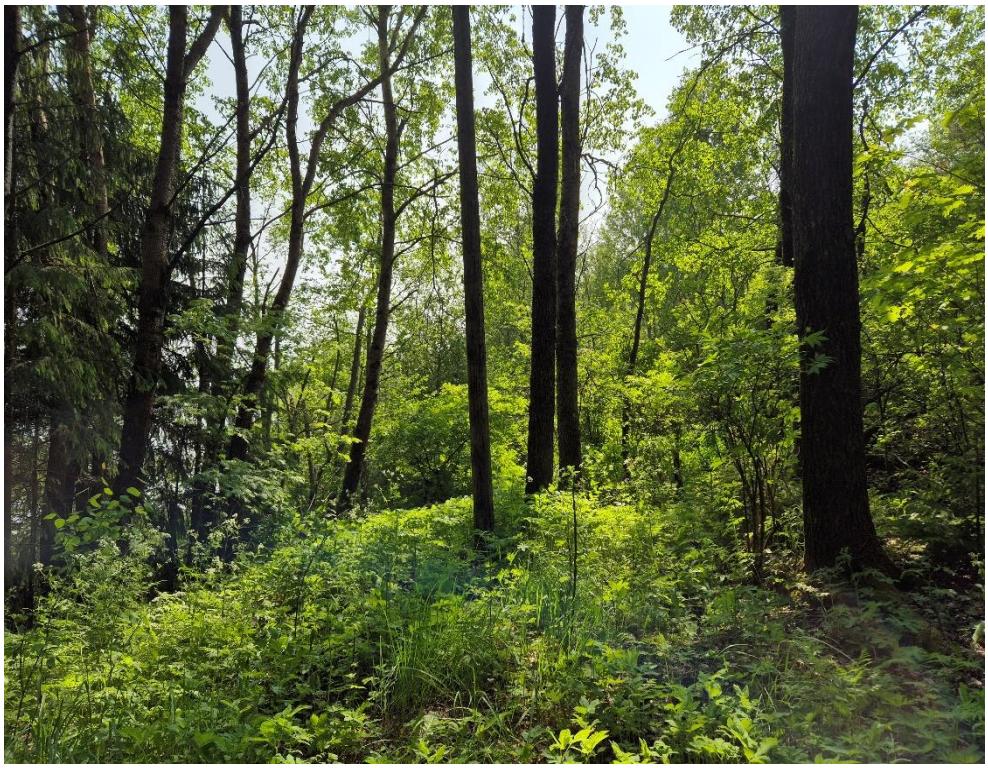
Ympäristöhallinnon verkkopalvelu, n.d. Luontodirektiivin luontotyypit. Luontodirektiivin luontotyypit

Ympäristöministeriö 2017, Nieminen, M & Ahola, A (toim.), Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, Suomen ympäristö 1/2017, Helsinki urn.fi/URN:ISBN:978-952-11-4638-1

LIITE 1 VALOKUVIA SELVITYSALUEELTA

Kuvassa rantalehtoa selvitysalueen koilliskulmalla. Rantalehdossa oli muuta selvitysaluetta selvästi runsaammin lahopuuta. Paikoin rantalehdossa oli vanhaa ihmistoiminnasta kertovaa rojua, kuten maatuvia veneitä, lahoavia sähköpylväitä, metallikiskoja ja puihin kiinnitettyjä vanhoja ketjuja. Näkymä etelään.

Kuvassa tuoretta, runsasravinteista rantalehtoa selvitysalueen itäreunalla sen keskiosissa. Rantalehdossa kasvoi paljon suuria haapoja ja muita kookkaita lehtipuita, sekä varttuneita kuusia ja mäntyjä. Rantalehto on potentiaalisesti liito-oravalle erinomaisesti sopiva elinympäristö. Näkymä etelään.

Kuvassa rantaluhtaa Ojan suulla selvitysalueen itäreunan keskipaikkeilla Kymijoen rannassa. Rantaluhta ja rantalehto muodostavat yhdessä selvitysalueella arvokkaan kokonaisuuden. Näkymä itään.

Kuvassa rantaluhtaa Kymijoen rannassa Yrjölänsaaren länsipuolella selvitysalueen itäreunalla. Rantaluhdan ja lehdon muodostama kokonaisuus tulisi jättää kauttaaltaan luonnontilaiseksi. Näkymä etelään.

Kuvassa entiselle maanläjitysalueelle noussutta rehevää, lehtipuuvaltaista lehtoa selvitysalueen keskiosassa. Lehdossa kasvoi joitain puutarhakarkulaisia, kuten kuvan siperianhernepensas. Näkymä itään.

Kuvassa tuoreen lehdon kasvillisuutta niittymäisellä aukiolla selvitysalueen keskiosassa entisellä maanläjitysalueella. Läjitysalueelle syntyneellä lehdolla on arvoa luonnon monimuotoisuutta tukevana alueena.

Kuvassa ruderaattia selvitysalueen keskiosissa entisellä maanläjitysalueella. Mineraalimaakasat muodostivat paikoin paahdeympäristöjä, jotka voivat olla merkittäviä uuselinympäristöjä paahdealueiden eliölajistolle. Näkymä länteen.

Kuvassa entisen maanläjitysalueen kivikasaa selvitysalueen keskiosassa. Kuvan keskellä vanhat metalliset portaat, jotka hautautuneet maahan. Alueelle on joissain vanhoissa maastokartoissa merkitty vesikuoppia.

Kuvassa tiheää, nuorta pajukkoa vanhalla maanläjitysalueella selvitysalueen keskiosissa. Alueella olevaan suurempaan painanteeseen oli kerääntynyt pintavettä. Komealupiini oli levinnyt myös tänne.

Kuvassa maastokartalla näkyvä vesiuoma selvitysalueen keskiosassa. Ojaa oli hiljan muokattu syvemmäksi kaivinkoneella uoman koko pituudelta aivan sen Kymijokeen laskevaa suuta lukuun ottamatta. Näkymä länteen.

Kuvassa vanhalla peltomaalla kasvavaa varttunutta, tasarakenteista kuusimetsää selvitysalueen pohjoisosassa. Kenttäkerroksen kasvillisuus oli paikoin hyvin niukkaa ja luontoarvot vähäiset. Näkymä luoteeseen.

Kuvassa vanhoja, sammaloituneita jätekasoja selvitysalueen keskiosan entisen maanläjitysalueen laidalla. Maaperä kuvan etualalla on vanhaa peltomaata. Näkymä noin luoteeseen.